

Pressinformation från Simrishamns kommun, Lunds universitet och Österlen VA AB

Dubbel jackpott i forskningsbidrag till Marint centrum och Lunds universitet

Framtidens fiskehamn och morgondagens vattenförsörjning är två forskningsområden som får bidrag av Formas till ett värde av 2,2 miljoner kronor.

När Formas nyligen meddelade vilka ansökningar som beviljats medel i den nya nationella forskningsutlysningen Blå innovation, stod det klart att två av de tjugo beviljade projekten landar i forsknings- och innovationsmiljön på Marint centrum i Simrishamn.

Lunds universitet, Österlen VA och Simrishamns kommun kommer tillsammans kartlägga hur forskning, innovationer och näringslivsutveckling kan skapas inom två områden: hållbart fiske och cirkulär vattenförsörjning.

- De dubbla forskningsbidragen gör att Lunds universitet nu kan engagera sig ytterligare i centrala utvecklingsområden för Österlen och vi kan fortsätta att utveckla verksamheten i Simrishamn, säger Maria Hansson, Lunds universitets koordinator vid forsknings- och innovationsmiljön på Marint centrum.

Framtidens fiskehamn

Det första handlar om att undersöka förutsättningarna för att skapa framtidens fiskehamn i Simrishamn, som bygger på ett ekologiskt hållbart fiske med en stark värdeskapande förädlingskedja som bättre tar tillvara det som fiskas upp ur havet. Det övergripande syftet är att bidra till en nationell systemförflyttning för att uppnå ”minskat fiske, ökat värde”. Projektet kommer att ledas av Åke Thidell vid Internationella miljöinstitutet vid Lunds universitet.

- Vi ser fram emot att sätta igång med detta projekt med sina ingångar till forskning inom många olika discipliner: från samhällsvetenskapliga frågeställningar kring hållbarhet och cirkulära affärsmodeller och produktionssystem, till forskning och utveckling inom livsmedelsteknik, biokemi, bioteknik, vattenresurshållning och materialteknik, säger Åke Thidell.

- Det här projektet ger oss möjlighet att öka takten och skala upp ett arbete som vi och den lokala fiskerinäringen och beredningsindustrin redan har inlett. Nu kan vi ta nästa steg tillsammans med forskare och med företag i fler sektorer, säger Josefine Larsson, forsknings- och innovationskoordinator på Marint centrum.

Återvinning säkrar vattenförsörjningen på Österlen

Det andra projektet, ÅÄÖ, handlar om att undersöka hur bäst ta steget vidare från den avancerade avloppsvattenrening i full skala som finns i Simrishamns kommun i dag, till återanvändning av renat vatten och skapande av en cirkulär vattenförsörjning. Vattenbrist är problematiskt för flera funktioner och ekosystemtjänster i naturen och påverkar samhällets utveckling negativt genom till exempel begränsningar för företagande och bostadsbyggande.

Avloppsvatten genereras där människor finns och utgör en möjlig vattenkälla, en källa som dessutom inte sinar. Avloppsvatten kan därför ses som en resurs i ett cirkulärt vattensystem, förutsatt att vattnet genomgår en avancerad rening.

- Avancerad vattenrening tar bort exempelvis läkemedelsrester, bekämpningsmedel och andra så kallade organiska mikroföroreningar som kan finnas i vattnet, säger projektledare Michael Cimbritz från Institutionen för kemiteknik vid Lunds Tekniska Högskola.

Simrishamns kommun är bland de första i Sverige, och Europa, med storskalig avancerad rening, som nu är på plats vid reningsverken i Kivik, Simrishamn och Sankt Olof. Detta vatten är nu så rent att det kan komma ifråga för återanvändning.

- Kan vi använda detta vatten för att fylla på de värdefulla grundvattenmagasinen? Eller till bevattning av våra många äppelodlingar och åkrar? Eller som processvatten i industrin? I dialog med lokala näringsidkare har vi utvecklat idéer som väntar på att kunna realiseras, säger Stefan Blomqvist vid Österlen VA AB.

Projekten banar väg för fler projekt

Båda projekten är så kallade förberedande projekt och kommer användas för att identifiera idéer, möjligheter, hinder och aktörer och därmed ligga till grund för vidare arbete. Målet är att söka genomförandeprojekt inom respektive område redan våren 2023.

Kontakt

Josefine Larsson, Marint centrum, Simrishamns kommun
0414-81 91 90, josefine.larsson@simrishamn.se

Maria Hansson, Centrum för miljö- och klimatvetenskap (CEC), Lunds universitet
0706-35 32 44, maria.hansson@cec.lu.se

Åke Thidell, Internationella Miljöinstitutet (IIIEE), Lunds universitet
046-222 02 33, aake.thidell@iiiee.lu.se

Michael Cimbritz, Institutionen för kemiteknik, Lunds Tekniska Högskola
0725-22 41 74, michael.cimbritz@chemeng.lth.se

Stefan Blomqvist, Österlen VA AB
0417-77 78 49, Stefan.Blomqvist@osterlenva.se

Fakta

Framtidens fiskehamn

- Projektperiod: 2021-12-01 – 2023-05-31
- Projektägare: Lunds universitet
- Behovsägare: Simrishamns kommun
- Projektledare: Åke Thidell, Internationella miljöinstitutet, Lunds universitet
- Projektdeltagare: Josefine Larsson, Marint centrum, Simrishamns kommun
- Projektbudget: 754 400 kr

ÅÄÖ – Återvinning ger ändamålsenlig vattenförsörjning på Österlen

- Projektperiod 2021-12-01 – 2023-05-31
- Projektägare: Lunds universitet
- Behovsägare: Österlen VA
- Projektledare: Michael Cimbritz, Institutionen för kemiteknik, LTH
- Projektdeltagare: Åsa Davidsson Institutionen för kemiteknik, LTH, Kenneth M. Persson, Avdelningen för teknisk vattenresurslära, LTH, Stefan Blomqvist, Österlen VA och Josefine Larsson, Marint centrum, Simrishamns kommun.
- Projektbudget: 1 495 310 kr

Marint centrum

Lunds universitet och Simrishamns kommun driver en forsknings- och innovationsmiljö på Marint centrum i Simrishamn. Syftet är att genom samverkan mellan akademi, näringsliv och offentlig sektor stimulera kunskapsuppbyggnad, miljöåtgärder, innovation och en hållbar utveckling i Hanöbuktsregionen. Verksamhetens fokusområden är Marin miljö och ekosystem, Marina näringar och kustbygdsutveckling samt Avancerad vattenrening och cirkulär vattenförsörjning.

Österlen VA AB

Österlen VA är ett nystartat VA-bolag som ägs gemensamt av Tomelilla och Simrishamns kommuner. De tillhandahåller trygga anslutningar och tillförlitlig drift av vatten- och avloppsförsörjning för drygt 14 000 hushåll och verksamheter. Över kommungränserna driver de utvecklingsprojekt för att effektivisera dagens arbete och bidra med handfasta lösningar för att möta framtidens utmaningar. De är idag cirka 60 personer anställda i bolaget.

Formas

Formas är ett statligt forskningsråd för hållbar utveckling. De finansierar forskning och innovation inom miljö, areella näringar och samhällsbyggande med syfte att underlätta för Sverige att nå våra miljömål.